

תיק מס' 5859/2008

וועדת הזכאות לפי חוק יישום ההתנתקות

בעניין:

...

(להלן – התובע)

ת.ז. ...

ובעניין: תביעה בשל עסק לפי פרק ה' סימן ד' לחוק יישום תכנית ההתנתקות, תשס"ה – 2005

(להלן - העסק)

(להלן – החוק), לגבי עסק ב...

החלטה מותנית בעניין זכאות ופיצוי (תחשיב נכסי)

בפני הוועדה תביעה (להלן - התביעה) לפי סעיף 12 לחוק יישום תכנית ההתנתקות, תשס"ה – 2005 (להלן – החוק) שהוגשה לוועדת הזכאות (להלן – הוועדה) לפי החוק, באמצעות המנהלה.

א. כללי

1. התביעה הוגשה על גבי טופס תביעה לפיצויים "בקשה לפיצוי בגין עסק". הוועדה דנה בהחלטה זו בפיצוי בגין עסק לפי פרק ה' סימן ד' לחוק.
2. הוגשו לוועדה חוות דעת מטעם עורכי הדין מטעם המנהלה מתאריך 24.11.2008, סקירת ממצאים לעסק מתאריך 22.12.2008 (להלן – הסקירה) מטעם רואי החשבון מטעם המנהלה (להלן-רואי החשבון), ותחשיב פיצוי מוצע מתאריך 23.12.2008 שהוכן על ידי רואי החשבון.
3. המנהלה העבירה את חוות הדעת להתייחסות התובע, שהמציא התייחסותו בכתב, וויתר על זכותו להופיע בפני הוועדה. הוועדה דנה בתביעה עפ"י המסמכים בכתב ועפ"י טענות התובע בכתב, ניתנה ע"י הוועדה החלטה, כמפורט להלן.
4. תמצית ההחלטה: עפ"י סמכויות הוועדה בסעיפים 11 (1) ו- 11 (2) לחוק, ומהנימוקים המפורטים להלן, הוועדה קובעת כי התובע זכאי לפיצוי לפי החוק, לפי השווי הנכסי.

תיק מס' 5859/2008

וועדת הזכאות לפי חוק יישום ההתנתקות

ב. דיון - בחינת זכאות התובע לפיצוי בגין "עסק" לפי החוק וסיווג הפיצוי

5. נקודת המוצא לקביעת הזכאות ולסיווג הפיצוי המגיע בגינה על פי החוק מצויה בפרמטרים הקבועים בסעיף 62 לחוק. פרמטרים אלה מבוססים על בחינה של דרישות מצטברות. הועדה בחנה את ההגדרות השונות על בסיס סעיף זה, לפי הסדר הבא:
1. האם התובע עונה על הגדרת "עסק"?
 2. האם התובע עונה על הגדרת "עסק בשטח מפונה"?
 3. האם התובע עונה על הגדרת "עסק שהיה פעיל ביום הקובע"?

בחינה האם התובע עונה להגדרת "עסק"

6. הגדרת "עסק" בסעיף 62 -
- "עסק" – לרבות עיסוק בעל צביון מסחרי, למעט עסק של מוסד ציבורי כהגדרתו בסעיף 79, ולמעט עסק של אגודה שיתופית הפועל במבנה שנועד לשמש לצורכי ציבור;
7. התובע רשום כעוסק מורשה לפי חוק מס ערך מוסף, תשל"ו – 1975. עצם הרישום כעוסק מורשה במע"מ מהווה ראיה לקיום עסק.
8. הועדה קובעת כי הני"ל עונה להגדרת "עסק".

סיווג הפעילות העסקית כ- "עסק בשטח מפונה"

9. הגדרת "עסק בשטח מפונה" בסעיף 62 הנה כדלקמן:
- "עסק בשטח מפונה" – עסק שעיקר פעילותו, במועד כלשהו לפני היום הקובע, היה בשטח מפונה, ושכיום הקובע התקיימו לגביו שני אלה:
- (1) בעל העסק היה ישראלי;
 - (2) לעסק, לבעל העסק או לתאגיד בשליטת מי מהם הייתה זכות במקרקעין בשטח מפונה, ששימשו לצורכי העסק;

הועדה דנה ברכיבים הכלולים בהגדרה זו, לפי סדרם.

"עיקר פעילות"

10. עפ"י הצהרת התובע, עסק ה... הפך בשנת 2003 להיות עסק לחקלאות ופעל מבית מגורים במושב ...
11. בעניין זה הומצאו לוועדה המסמכים הבאים:
- א. כרטסת הכנסות לשנים 2000-2003.

תיק מס' 5859/2008

וועדת הזכאות לפי חוק יישום ההתנתקות

- ב. מכתב מבעל העסק.
- ג. דו"ח לחקלאי לשנת 2003.
- ד. טופס י"א של העסק לשנת 2003.
12. עפ"י כרטסת ההכנסות נראה כי הכנסות העסק בשנים 2000-2004 היו בשטח המפונה (...) וממכתבו של התובע עולה כי העסק היה רק בגוש קטיף.
13. עפ"י הדו"ח לחקלאי, נראה כי בשנת 2003 היו לעסק גידולים חקלאיים.
14. לאור האמור לעיל, הועדה קובעת כי **עיקר פעילות התובע במועד כלשהו לפני היום הקובע היה בשטח המפונה.**

"בעל העסק היה ישראלי"

15. לצורך בחינה זו יש לבחון מספר הוראות בחוק.

זיהוי בעל העסק

16. לפי סעיף 62 לחוק:

"בעל עסק", לגבי תאגיד – בעל שליטה בתאגיד, ולגבי עסק שאינו תאגיד – מי שהוא בעל הזכויות במחצית לפחות מנכסי העסק, ואולם, אם בעלים של אותו עסק הם בני זוג, למעט בני זוג שדרך קבע מתגוררים בנפרד, ייחשבו בני הזוג כאמור כבעל עסק אחד; היו בעסק שאינו תאגיד מספר בעלי זכות בנכסי העסק בשיעור קטן ממחצית – יראו כבעל העסק את מי שהוא בעל שיעור הזכויות הגבוה מביניהם;

17. התובע לא ציין בטופס התביעה מי היה בעל העסק ביום הקובע.
18. עם זאת, עפ"י אישור רואה החשבון, נראה כי התובע היה בעל העסק היחיד ביום הקובע.
19. עפ"י תעודת הזהות של התובע הוא ישראלי.
20. לאור האמור לעיל, הועדה קובעת כי **התובע הוא "בעל העסק" ביום הקובע והוא ישראלי.**

"לעסק, לבעל העסק או לתאגיד בשליטת מי מהם הייתה זכות במקרקעין בשטח מפונה, ששימשו לצורכי העסק"

21. "זכות במקרקעין" מוגדרת בסעיף 62 לחוק "זכות חכירה, הרשאה או שכירות, לגבי מקרקעין, שהוקנתה לפני היום הקובע מאת הממונה או מכוח הקניה מאת הממונה".

תיק מס' 5859/2008

וועדת הזכאות לפי חוק יישום ההתנתקות

22. התובע לא ציין בטופס התביעה פרטים בדבר הנכס וסוג הזכות במקרקעין, בגינם הגיש את תביעתו. אולם, התובע הצהיר כי העסק נמצא בבית מגורים בשטח המפונה, כאשר בעל הזכות בבית המגורים הוא המושב ... כמו כן הצהיר התובע כי הנכס נמצא בנחלה חקלאית אשר בעל הזכות בה הוא התובע.

23. עפ"י החלטת ועדת הזכאות בתיק 703/2005 בתביעת התובע ואשתו בגין בית המגורים, לתובע (ביחד עם אשתו) הייתה ביום הקובע זכות במקרקעין בשטח מפונה, בבית מס' ... בישוב ..., וזכות זו שימשה לצרכי העסק.

24. הועדה קובעת כי לתובע הייתה זכות במקרקעין בשטח מפונה ששימשו לצורכי העסק ביום הקובע.

בחינה האם העסק הוא עסק "פעיל"

25. לפי סעיף 62 לחוק:

"עסק שהיה פעיל ביום הקובע" – עסק בשטח מפונה שהתקיימו לגביו כל אלה:

(1) הוא העסיק כדין עובדים או שבעליו פעל בו כעצמאי, בשטח מפונה, בתקופה של 6 חודשים לפחות מתוך 12 החודשים שבתכוף לפני היום הקובע;

(2) היה העסק חייב בהגשת דוחות תקופתיים לפי חוק מע"מ – הוא הגיש דוחות תקופתיים לתקופה כאמור בפסקה (1);

26. לטענת התובע, העסק היה פעיל ביום הקובע.

27. מבחינת טופס שע"מ של העסק, נראה כי דיווח למע"מ בכל התקופה הנבחנת.

28. כיוון שבעל העסק פעל בו כעצמאי, לא נדרשת בחינת העסקת עובדים לצורך קביעת פעילות העסק.

29. הועדה קובעת כי העסק היה "עסק פעיל ביום הקובע". כמו כן קובעת הוועדה כי התובע זכאי לפיצוי, עפ"י סעיף 64 (א) לחוק.

וועדת הזכאות לפי חוק יישום ההתנתקות

תיק מס' 5859/2008

ג. תחשיב הפיצוי

30. עפ"י בקשת העסק, הוא מעוניין בפיצוי לפי השווי הפיננסי. אולם, מבדיקת רואי החשבון עולה כי הפיצוי המיטיב עם העסק הינו התחשיב עפ"י השווי הנכסי.
31. התובע ביקש לחשב את הפיצוי הפיננסי לפי מכפיל 9 ולא, כפי שנעשה, לפי מכפיל 7. אולם, גם חישוב פיננסי לפי מכפיל 9 ישאיר את החישוב הנכסי כחישוב המיטיב עם התובע.
32. התובע ביקש לפנים משורת הדין להכניס לחישוב הפיצוי גם את שנת 2000. הוסבר לתובע בטלפון ע"י יו"ר הוועדה כי עליו לפנות לוועדה המיוחדת לפי סעיף 137 לחוק אם ברצונו להעלות טענות לפנים משורת הדין.

33. חישוב הפיצוי עבור הקרקע

במושב ... הוקצו נחלות לחברי המושב וכל הפיצוי בגין הנחלות, נכלל בפיצוי למושב. לאור האמור, אין הוועדה קובעת פיצוי לתובע בגין הקרקע.

34. חישוב הפיצוי עבור מבנה

עפ"י סעיף 2(א) לחוק, הפיצוי בשל מבנה יהיה העלות המתואמת של המבנה. אולם, מבחינת טופס י"א של העסק עולה כי לא נכללו בו פריטי מבנה. לאור האמור, אין הוועדה קובעת פיצוי לתובע בגין מבנה.

חישוב הפיצוי בגין פריטי רכוש קבוע

בטופס י"א של העסק נכללו פריטים המתאימים לעסק ה... בשנת 2003 החל העסק להשקיע גם בפריטי חממות (רשת, ציוד השקיה ומרסס), אולם לא התקבל מידע בדבר חממות שהיו לעסק ומכיוון שכך, כל הפיצוי בגין פריטי החממות נכלל במסגרת פריטי הרכוש הקבוע. עפ"י התחשיב המוצע ע"י רואי החשבון, מוצע לפצות את התובע בגין פריטי רכוש קבוע, בסכום של 44,531 ₪. סכום זה מתואם ליום 18.2.2005 הינו 44,710 ₪.

חישוב הפיצוי בגין מלאי

עפ"י החוק, הפיצוי בשל מלאי יהיה 40% מערך המלאי הממוצע עפ"י שני הדו"חות הכספיים השנתיים האחרונים שהגיש העסק לפקיד השומה לפני היום הקובע. אולם, בדוחות הכספיים של העסק לשנים 2001-2002 לא הופיע מלאי סגירה. לאור האמור, אין הוועדה קובעת פיצוי לתובע בגין מלאי.

תיק מס' 5859/2008

וועדת הזכאות לפי חוק יישום ההתנתקות

הפחתה בגין פריטי רכוש קבוע

העלות המתואמת של פריטי הרכוש הקבוע אינו עולה 1,000,000 ₪, ולכן אין כל הפחתה בתחשיב הפיצוי לעסק.

35. הפיצוי הנכסי לעסק מסתכם בסך של 44,531 ₪. סכום זה מתואם ליום 18.2.2205 הינו 44,710 ₪.

ד. סיכום

עפ"י הסמכויות המוקנות לוועדה בסעיפים 11 (1) ו- 11 (2) לחוק, קובעת הועדה, מהנימוקים שפורטו לעיל, פיצויים לתובע לפי החוק בסך 44,531 ₪, כאשר הפיצוי המתואם לתאריך 18.2.2005 ₪, יום קבלת החוק, הינו 44,710 ₪.

כיוון שהזכות במקרקעין הייתה גם של אשת התובע, תשלום הפיצוי מותנה בהמצאת תצהיר אשתו של התובע כי היא מסכימה כי כל הפיצוי יועבר לחשבון הפיצויים של התובע.

תשלום הפיצוי יבוצע בידי המנהלה. על תשלום הפיצוי יחולו הוראות פרקים ה' ו- ו' לחוק.

מזכירות הוועדה תשלח את ההחלטה אל התובע בדואר רשום.

התובע רשאי לערער על החלטת הועדה לבית משפט השלום בירושלים, בכתב ערעור מנומק, בתוך 45 ימים מהיום שההחלטה נשלחה אליו.

ניתנה היום,

צבי אוגרטן
נציג המנהלה

אברהם לנמן, עו"ד
יו"ר הוועדה

צבימי ברנד, רו"ח
נציג ציבור

קרן ישראל, רו"ח
נציגת חשב המנהלה